

ZDROŽENIE PRÍBUZNÝCH, PRIATEĽOV
A ĽUDÍ S PSYCHICKÝMI PORUCHAMI

Výročná správa za rok 2018

ZDROŽENIE PRÍBUZNÝCH, PRIATEĽOV A ĽUDÍ S PSYCHICKÝMI PORUCHAMI

K R Í D L A

Rehabilitačné stredisko

Obsah:

I.	Občianske združenie KRÍDLA.....	1
II.	Rehabilitačné stredisko.....	1
III.	Pracovný tím KRÍDLA	5
IV.	Hlavné aktivity a ciele.....	5
V.	Práca s príbuznými a pracovníkmi RS KRÍDLA.....	10
VI.	Programová a režimová terapia v RS- kontinuita v roku 2018.....	10
VII.	Spektrum terapií v Rehabilitačnom stredisku.....	12
VIII.	Spolupráca s univerzitami a špecializovanými pracoviskami.....	28
IX.	Rozvoj Rehabilitačného strediska.....	28
X. X.	Správa o hospodárení za rok 2018	30

Výročná správa za rok 2018

ZDROŽENIE PRÍBUZNÝCH, PRIATEĽOV A ĽUDÍ S PSYCHICKÝMI PORUCHAMI KRÍDLA

Rehabilitačné stredisko

I. Občianske združenie KRÍDLA

Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami je zamerané na oblasť psychických porúch. Predstavujú nielen nový fenomén v oblasti zdravotných postihnutí, ale aj akútne celospoločenský problém, ktorý v súčasnosti rýchlosťou narastá. S dynamikou života v súčasnosti pribúdajú najmä percentá mladých ľudí. Na základe našich dlhorodých, vyše 20-ročných dobrovoľníckych aktivít v oblasti pomoci psychiatrickým pacientom a ich rodinám (Klub príbuzných, pacientov, priateľov a odborníkov, pôsobiaci pri psychiatrickej ambulancii) sa v roku 2002 sformovalo Občianske združenie združenie KRÍDLA. V nadávosti na tieto aktivity vzniklo v roku 2005 Rehabilitačné stredisko KRÍDLA, ktoré pôsobí v oblasti sociálnych služieb v Bratislave. Má rozvinutú členskú základňu, ktorá predstavuje okrem ľudí s psychickými poruchami aj rodinných príslušníkov, príbuzných i priateľov. Týmto prepojením vytvára vo vzťahu k spoločnosti kompletný teratológ, teda spoluprácu štyroch aktívnych navzájom komunikujúcich subjektov. Rehabilitačné stredisko poskytuje svoje služby už 13 rokov.

II. Rehabilitačné stredisko KRÍDLA

Cieľom Rehabilitačného strediska KRÍDLA je všeobecná pomoc ľuďom s psychickou poruchou prekonávať sociálne vylúčenie integráciou do spoločnosti.

V tomto procese sa klient mení z pasívneho na aktívneho účastníka, komunikáciu a spoluprácou v čase získava schopnosti, ktoré znižujú jeho závislosť na ostatných a zvyšujú jeho autonómiu. Tréning klientov v aktívnej činnosti dáva ľuďom s psychickou poruchou pevnú oporu v dennom režime, aktivizuje ich pre bežný život. *Rehabilitácia vychádza z nosnej režimovej terapie a je určená pre ľudí, ktorí prešli akútou fázou ochorenia s opakoványmi hospitalizáciami, v nadávosti na časovo limitovaný pobyt v dennom stacionári pri nemocničnom oddelení. Po tejto liečbe potom plynule pokračujú v procese uzdravovania v Rehabilitačnom stredisku.* Pokiaľ tomu tak nie je, pacienti s psychickou poruchou majú v krátkom čase opäť problémy.

Rehabilitáciu sa tak napĺňajú aktivity sociálneho a spoločenského priestoru pre klientov s psychickými poruchami, keďže ich zdravotné, sociálne a rodinné dôvody im neumožňujú návrat do pôvodného prirodzeného prostredia.

Združenie KRÍDLA má základy praxe v dlhodobých skúsenostach, ktoré realizovali v teréne v rôznych systematických aktivitách pre ľudí s psychickými poruchami.

Rehabilitačné stredisko je prirodzeným pokračovaním kontinuity tejto práce a napĺňa dlhodobo chýbajúci článok v procese liečby psychických porúch. *Medikamentózna liečba bez prepojenia na sociálnu rehabilitáciu patrí do histórie, keďže v liečbe psychických (predtým sa používal termín duševných) porúch sa otvorila táto nová kapitola až po roku 1989.*

Náplň činnosti Rehabilitačného strediska KRÍDLA je zameraná na širokú škálu terapií pod vedením odborníkov z danej oblasti - - všetky druhy arteterapie, vrátane keramickej dielne, práce s drôtikom, paličkovanie, muzikoterapie, dielne mediálnej gramotnosti a počítačovej zručnosti, ergoterapie, hipoterapie, biblioterapie, dramatoterapie, kreatívneho písania, tréningu pamäti, pohybových aktivít a nácviku sociálnych zručností. Tvoria základnú stratégiu práce Rehabilitačného strediska.

Jeho činnosť sa rozvíja na dlhodobých partnerských vzťahoch štyroch subjektov, t.j. v tetralógu: klient s psychickou poruchou, odborník- lekár, príbuzní, sociálni pracovníci, priatelia i väzby na spoločnosť .Na tomto základe sme rozvíjali činnosť strediska aj v roku 2018, ako pokračovanie ďalšej etapy - *jej cieľom je intenzívnejšia integrácia ľudí s psychickými poruchami do spoločnosti.* *Od roku 2013 sa v rehabilitačnom stredisku rozvíjame kľúčovú tému - „Na ceste k samostatnosti“, ktorú sme opäť prelíiali aj v tomto roku nielen do činnosti, do obsahu terapií, do podujatí v externom prostredí, ale aj do užšieho prepojenia na individuálne plány jednotlivých klientov.* Od roku 2016 sme upravili aj Denný rozvrh a presne určili prestávky nielen medzi jednotlivými terapiami, ale určili sme aj obedné pauzy, v roku 2018 sme ich podporili ešte viac. Nácvik striedania plného pracovného zaujatia a krátkeho oddychu je pre ľudí s oslabenými, alebo absentujúcimi pracovnými návykmi náročným tréningom. Problémom psychotíkov je totiž len krátkodobé zaujatie a neschopnosť vytrvať pri cielených aktivitách a činnostach

Našim zámerom je pokračovanie prípravy klientov na aktívny život s pracovnými návykmi a ich osobným rastom. Ďalším cieľom je rozvíjať pravidelnú pracovnú činnosť a hľadať ponuky iných organizácií, pre ktoré možno vyrábať výrobky, ktoré sú v programe našich terapií. Medzi najúspešnejšie patria terapeutické aktivity s hlinou , ktoré sa vyprofilovali od roku 2009, spolu s ďalšou technologickou možnosťou - keramickým kruhom .Od roku 2013 pokračujeme v novej skúsenosti – predajných výstavách v domácom prostredí Rehabilitačného strediska a zároveň ako „Dni otvorených dverí“, spojené s názvom „Pod Krídlami“. Ďalšie možnosti plne využívame na Vianočných trhoch a ďalších predajných vianočných podujatiach

V tom istom roku sme otvorili aj spoluprácu s organizáciou „Z dobrých rúk“, kde skupina klientov vyrába darčekové mydielka a drobné darčekové predmety.

Sociálna práca má svoju prirodzenú dynamiku – rok 2018 bol pre KRÍDLA jednoznačne orientovaný na stabilizáciu pracovného tímu tak, aby sme mohli v našom stredisku rozvinúť rôznorodé, zaujímavé a efektívne činnosti. Preto sme stabilizovali pracovný tím s cieľom neustále skvalitňovať sociálnu službu tak, aby klientov náš program zaujal natol'ko, že ho prijmú za prirodzenú súčasť svojho denného režimu. Dôležitou skutočnosťou je aj spolupráca s odbornými katedrami vysokých škôl v oblasti praxe – rozšírili sme spoluprácu s budúcimi odborníkmi, ktorí u nás v Krídlach získavajú cenné skúsenosti pre svoje nadchádzajúce povolanie sociálneho pracovníka , alebo odborníka v pomáhajúcej profesií.

Po skúsenostiach z predchádzajúcich rokov – od roku 2016, ked" sme otvorili spoluprácu s Katedrou liečebnej pedagogiky a začali s dramatoterapiou, pokračovala v roku 2018 spolupráca s dobrovoľníkmi - v tomto roku sme nadviazali a pokračovali v arteterapii s novými spolupracovníčkami.

Podporili sme rozvoj textilnej dielne spoluprácou s katedrou textilu na Vysokej škole výtvarných umení.

Pokračovali sme tiež v rozvíjaní intenzívnej kooperácie s Katedrou sociálnej práce Univerzity Komenského FFUK, s Katedrou psychológie a s Katedrou sociálnej práce UK v Trnave. Máme ambíciu podporiť rozvíjanie záujmu pedagógov i študentov o tento druh postihnutia - aby u nás poslucháči týchto odborov s radosťou poznávali, že pacienti s psychickými poruchami majú šance rozvoja a zlepšenia ich stavu, aby ich zaujala práca s touto skupinou postihnutých ľudí ako ich možná budúca profesia.

V tomto roku u nás opäť realizovali svoju odbornú prax 4 študenti denného štúdia odboru sociálnej práce-a psychológie .

Výsledkom spolupráce s katedrami boli nové podnety – t.j. nielen nové a zaujímavé činnosti pre klientov, ale aj podpora ich sociálnych vzťahov a komunikácie, keďže praktikanti s nimi realizovali zaujímavé činnosti v teréne: napríklad pravidelné vychádzky na zaujímavé miesta i podujatia v okolí .Neboli to však len pasívne výlety, ale obsahovali aj výzvu k príprave prednášok a informácií o navštivených miestach, ktoré si klienti sami nachystali.

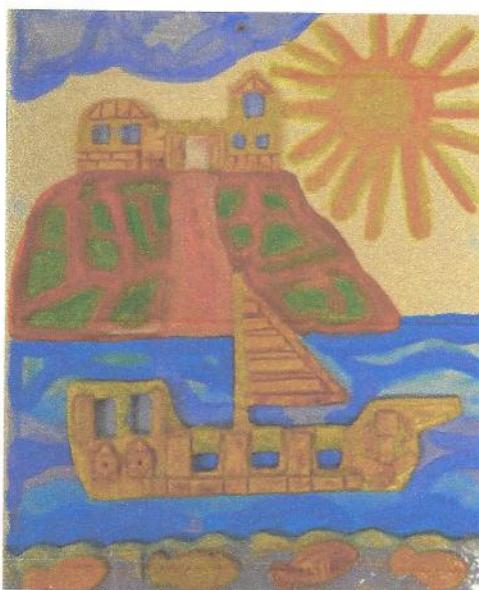
Po doterajších skúsenostiach so stážistami i praktikantmi z vysokých škôl musíme konštatovať, že akademický rozvrh štúdia dáva malý dôraz na nevyhnutnosť praxe v rôznej škále postihnutí a praktický pobyt študenta v teréne psychických porúch závisí väčšinou len od jeho osobnej iniciatívy.

Na prax prichádza študent s minimálnymi, resp. žiadnymi poznatkami z tejto oblasti a preto je prichod každého nového záujemcu do nášho Rehabilitačného strediska výbornou dobrou školou praxe a zdrojom cenných poznatkov. Určite budeme iniciovať uvedenie týchto informácií na príslušné akademické pracoviská.

~

Základom činnosti v našom rehabilitačnom stredisku je rozmanitosť a inovatívnosť. Tieto podnety zámerne narušajú dlhodobý stereotyp psychotíkov – preto je overeným základom sociálnej práce nášho RS cieľená rôznorodosť terapií. Tieto faktory prispievajú k posilneniu narušenej sebadôvery a sociálnej vylúčenosťi klientov.

V pláne na rok 2018 sme akceptovali tento poznatok rozšírením ponuky terapeutických aktivít, ktoré sme postupne rozvíjali už v predchádzajúcim roku a integrovali do denného programu: pokračovali skupinové rozhovory s psychológom „Cesty“, manuál zdravého zvládnutia každého dňa „Veselý deň“, okrem dobudovania textilnej dielne sme podporili dielňu drôtikovania so spolupracovníčkou s ÚLUV-u a tiež dielňu paličkovania. Výrazný podiel na aktivitách mali aj tematické vychádzky, ktoré podporili nielen komunikáciu s vonkajším prostredím, ale aj mobilitu klientov a získavanie nových sociálnych skúseností. V prvom polroku ešte doznievali výsledky workshopov s renomovanými výtvarníkmi (I. Vidrová, D. Nágel), keďže výstava z týchto dielní, ktorá bola otvorená na jar 2017 na Úrade komisára pre zdravotné postihnutia sa prakticky predĺžila až do leta 2017.

III. Pracovný tím KRÍDLA

V priebehu roku 2018 bolo združenie evidovalo v hlavnom pracovnom pomere 7 pracovníkov, z toho 1 na materskej dovolenke. Na Dohodu o vykonaní práce v roku 2018 združenie evidovalo 20 zamestnancov, z toho traja ukončili spoluprácu v priebehu roku 2018.

V roku 2018 pracovali v združení aj dvaja študenti na Dohodu o brigádnickej práci študenta. Jeden študent odišiel v prvom polroku 2018 a následne sa do práce zapojilo sa 6 dobrovoľníkov.

IV. Hlavné aktivity a ciele

Záujmová a vzdelávacia činnosť v Rehabilitačnom stredisku je organizovaná pod vedením odborníkov z danej oblasti. Zámerom je škála pestrosti, cieľené streďanie rôznorodých vonkajších" ai „vnútorných" činností, pôsobiacich ako nové a sústavné impulzy na osobnosť psychotíka.

Škálu činností tvoria:

- 1- 2) niekoľko druhov arteterapie- výtvarná dielňa s použitím rôznych techník, ale aj arteterapia s praktickým zameraním na výrobu drobných výtvarných objektov či predmetov
  - 3) paličkovanie - ručné práce
  - 4) textilná dielňa - základy šitia v textilnej dielni s prípravou na tkanie v roku 2019
  - 5) reabilitačné cvičenie v interiéri i exteriéri,
  - 6) mediálne aktivity- animodielňa - práca s počítačom, tvorba a snímanie vlastných filmov,
  - 7) základy práce s počítačom,
  - 8) dramatoterapia, nácvik komunikačných zručností, podpora sebavedomia klienta,
  - 9) muzikoterapia - uvoľnenie napäťa a úzkosti , s aktívnym zapojením klienta s rôznymi nástrojmi
  - 10) biblioterapia- práca s literatúrou i věrbalnym i písomným vyjadrovaním klientov,
  - 11) kognitívny tréning, tzv. „tréning pamäti“,
  - 12) drôtikovanie- jedinečná činnosť na podporu motoriky rúk i umeleckého stvárnenia nápadu,
  - 13) keramická dielňa s celým procesom výroby keramického výrobku či artefaktu,
  - 14) a 15) skupinový rozhovor s psychológom na spoločne vybrané témy v 2 sekciách,
  - 16) zemepis - spoznávanie rôznych krajín sveta ukážkami filmov, vlastnými referátmi, hrami „Veselý zemepis“,
  - 17) angličtina ako neformálna výuka cudzieho jazyka ako škola hrou
  - 18) vychádzky do externého prostredia - na výstavy, akcie a spoznávanie zaujímavých lokalít a ich história z okolia nášho mesta
  - ,
  - 19) kreatívne písanie – podpora tvorivosti v písomnom i slovnom prejave
  - 20) hipoterapia – v spolupráci s OZ „Kôň ako koníček“ na Dostihovej dráhe v Petržalke
  - 21) Cvičenie –reabilitačné cvičenie v blízkom fit zariadení s názvom „Hýbeme sa!“
  - 22) Naša záhradka - nová aktivita v jarnom, letnom a jesennom období – práca v predzáhradke v priestore vstupnej časti budovy, kde sídlí Rehabilitačné stredisko.
- Medzi touto veľkou škálu terapií chceme uviesť, že spomedzi nich je cieľou stratégou nášho centra ďalšie zdokonalenie práce v keramickej dielni, pre ktorú máme nielen dobré vybavenie, ale ktorá patrí u klientov-psychotíkov k najobľúbenejším. Overili sme si, že výsledky práce našich klientov keramickej dielne sú efektívne vo výstave aj v predaji v externom prostredí. Výrobky boli cieľené aj na Vianočné trhy 2018 /Františkánske námestie/ a ich predaj samotnými klientami. Klienti si vyskúšali aj predaj v prestížnej firme „Ernst and Young“ s výrobkami s vianočnou tematikou. K prehĺbeniu zručností určite prispeli aj workshopy pod vedením majstrov v roku 2016 – akad. sochárky, keramičky I. Vidrovej, akad.maliara D.Nágela s kresbou a textilom pod vedením spolupracovníčky Krídel K.Mrázkovej.
- Vo finále roka 2016 sme inštalovali objekty z tejto výstavy na Úrade komisára pre zdravotné postihnutia, kde sa potom otvorila rozsiahla expozícia v apríli 2017. Výstava „Skrášlime si svet maľbou, keramikou a textilom“ bola rozsiahloj expozícioou novo vznikutej Galérie na tomto dôležitom pracovisku a zaiste otvorila nové možnosti pre komunikáciu nielen s okruhom ľudí so zdravotnými postihnutiami, odborníkmi, ale aj so širokou verejnosťou.
- Výstava mala svoj presah až do roku 2018, kedy boli všetky obrazy prenesené do novo vznikutej arteterapeutickej miestnosti, kde prebiehajú výtvarné aktivity.

V prehľade roka pokračovali vyššie uvedené aktivity a pokiaľ aj niektoré z nich prešli zmenou vo vedení, ich kontinuitu sme zachovali. .

Doterajšie činnosti nášho centra ukázali, že všeobecná rehabilitácia v oblasti trénovania pracovných i záujmových činností podporuje uzdravovanie.

Na základe štrukturovania časového rozvrhu, nácviku činností a zručností, zlepšuje kognitívne funkcie, trénuje komunikáciu, posilňuje sebavedomie, vytvára reálne sebahodnotenie. Rehabilitácia má spätný efekt na liečbu a pomáha klientom v začlenení do spoločnosti.

Práca Rehabilitačného strediska pôsobí aj nadalej v „celoročnom bloku“ a má prirodzenú stratégou v štyroch štvrtrokoch tak, že obidva polroky sú súčasťou celoročného komplexného bloku činností:

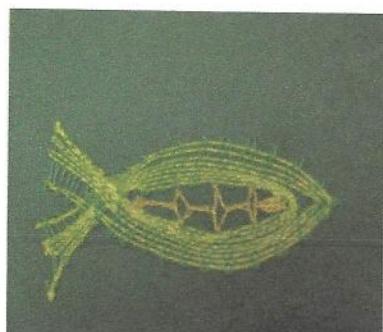
a/ január-február-marec / rozvíjanie aktivít končiacich zimu, špecifických znalostí o histórii, výlety na netradičné miesta, nové podnety zo stretnutí s pozvanými hostami do KRÍDEL, predvelkonočné stretnutie so seniormi v Domove dôchodcov

b/ apríl-máj-jún / všeobecné aktivity obohatené o prírodu, poznávanie ekologickej faktov, zber prírodných materiálov na vychádzkach, výlety, návšteva rôznych výstav vrátane SNG, realizovanie komplexnej výstavy „Dni otvorených derí v KRÍDLACH“, netradičné prechádzky v lokalitách Bratislavы, nové celodenné podujatie “Športový deň“ na Železnej studienke, víkendové poznávacie výlety, aktívna úprava predzáhradky v areáli, kde sídli RS KRÍDLA.

Komisárka JUDr. Stavrovská s tímom v KRÍDLACH
na DŇOCH OTVORENÝCH DVERÍ 24.-26.4.2018

Vystúpenie klientov v Dome dôchodcov 26.3.2018

júl-august-september / letné aktivity s dôrazom na pohyb a jeho rozvíjanie, nové celodenné podujatie „Športový deň“ na Železnej studničke“, prázdninové výlety „Juliáles“ v Lige za duševné zdravie, všeestranné spoločenské aktivity v exteriéri, dôraz na hra vý, poznávací charakter vychádzok s aktivizáciou klientov -príprava vlastných informácií;
Uskutočnilo sa aj tradičné spoločensko- zábavné podujatie „Augustiáles“ s programom klientov, opäť v mesačnom predstihu; začiatok príprava výrobkov na Vianočné trhy;

Športový deň 12.7.2018

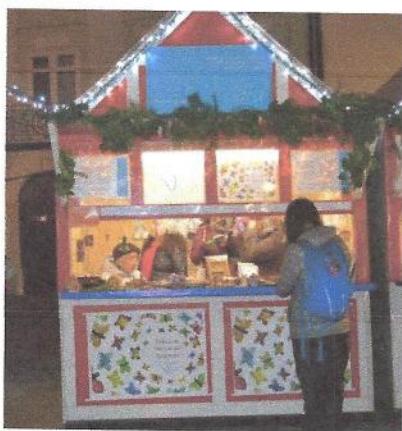
Augustiáles 16.8.2018

Na športovom dni bolo pohostenie

Spoločné foto

d/ október-november-december/ finalizácia jesenných aktivít vrátane spoločenských, zbierka „Nezábudka“ v partnerstve s Ligou za duševné zdravie, otvorenie výstavy klienta, rekondičný pobyt vo Vysokých Tatrách /Tatranská Lesná/, spojený s výtvarným workshopom v prírode, účasť na Vianočných trhoch na Hlavnom námestí a v Zuckermandli vo firme Ernst and Young, Vianočný večierok v kaviarni Scherz, Stretnutie s MUDr.Janíkovou na „Hodine otázok a odpovedí“.

V. Práca s príbuznými a pracovníkmi RS Krídla

Pravidelné týždenne a mesačne /1x/ sa stretáva tím pracovníkov, dobrovoľníkov na hodnotiacich stretnutiach .

Prevádzka a činnosť RS vychádza z tímovej spolupráce.

Rehabilitačné stredisko rovnako spolupracuje s príbuznými našich klientov, podporuje vzájomnú informovanosť a integruje ich do procesu vzdelávacích aktivít – t.j. Treba podciarknuť aj skutočnosť, že príbuzní v spolupráci s „mamami“ z nášho Rehabilitačného strediska realizujú pravidelne svojpomocne víkendové výlety do prírody, do blízkeho okolia i okruhu Západného Slovenska. Príbuzní sa aj v tomto roku stretávali pravidelne, v priebehu roka sa realizovali 4 stretnutia, na ktorých získali odborné informácie, modely správania v konfliktných situáciách, informácie o nevyhnutnosti farmakologickej liečby, podrobnosti o poruchách v rámci diagnózy schizofrénie a iných psychických porúch. MUDr.Janíková podala rodičom aj podrobnejšie informácie o vyhodnotení dotazníka, ktorého sa zúčastnili klienti i príbuzní.

V nadchádzajúcim roku 2019 plánujeme pre klientov, príbuzných a profesionálov opäť ďalšie vzdelávacie aktivity. Týmto projektom chceme osloviť aj inštitúcie, s cieľom získať prostriedky na vystúpenie odborníkov z oblasti sociálnej práce, psychiatrie i pomáhajúcich profesií zo SR aj zahraničia. Zúčastníme sa aj medzinárodnej konferencie o duševnom zdraví a otvorenie problematiky Národného programu duševného zdravia a v SR, plánovanej budúci rok, ktorú organizuje RS v Michalovciach.

Stretnutie terapeutov s tímom KRÍDEL 21.3.2018

VI. Programová a režimová terapia v Rehabilitačnom stredisku – kontinuita v roku 2018

Denný program v Rehabilitačnom stredisku KRÍDLA

Pondelok

09.00 - 09.30	Komunita (spoločná)
09.30 - 11.00	Muzikoterapia
11.00 - 11.30	Obed (jedáleň ZŠ 11.00)
11.30 - 12.55	Angličtina
13.05 - 14.45.	Veselý zemepis

15.15 - 16.45

Drôtok

/ 16.45 – 17.00 Záverečné práce

Utorok

09.00 - 09.30	Komunita /spoločná/
09.30 - 11.00	Keramická dielňa
09.30 - 11.00	Koničky, kone - hipoterapia*
11.00 - 12.00	Obed (jedáleň ZŠ 11.00)
11..35- 12.55	Tréning pamäti
13.00 – 15.00	Cesty - sebapoznávanie v skupinke /s psychologičkou//
15.15 – 16.45	Klik-klak (počítačový krúžok / 16.45 – 17.00 Záverečné práce

* Hipoterapia - Dostihová dráha v Petržalke

Streda

09.00 - 09.30	Komunita (spoločná)
09.30 - 11.00	Drôtky
11.00 - 11.30	Obed (jedáleň ZŠ 11.00)
12.00 - 13.30	Návšteva - MUDr. Janíková
11.35- 13.00	Keramická dielňa
13.05- 15.00	Animodelňa (rôzne techniky animácie, médiá a výtvarno)
15.05 – 16.30	Knižkovo (Biblioterapia) / 16.45 – 17.00 Záverečné práce

Štvrtok

09.00 - 09.30	Komunita (spoločná)
09.30 – 11.00	Výtvarné činnosti / Paličkovanie
09.30 - 11.00	Hýbeme sa! (pohybové cvičenie)
11.00 - 11.30	Obed (Jedáleň ZŠ 11.00)
11.35 – 12.55	Krok za krokom - sebapoznávanie v skupinke/ s psychologičkou)
13.00 – 15.00	Keramická dielňa
15.05 – 16.45	Hráme! (Dramatoterapia)
17.15 - 19.00	Klubové stretnutie

Piatok

09.00 - 09.30	Komunita (spoločná)
09.30 - 11.00	Arteterapia
11.00 - 11.30	Obed (jedáleň ZŠ 11.00)
11.35 - 13.00	Kreatívne písanie
13.05 – 15.00	Vychádzka
14.45 – 15.00	Záverečné práce

VI. Spektrum terapií v Rehabilitačnom stredisku

stručná náplň

Košík s výrobkami klientov KRÍDEL pre seniorov v Dome dôchodcov na Partizánskej ul., akcia 26.3.2018

CESTY

Terapeutické diskusné stretnutia s psychologičkou

HODNOTENIE:

- prínosom je v tomto roku účasť klientov, ktorí boli v minulosti alebo aktuálne sú nejakým spôsobom zaradení do pracovného procesu /napr.chránené dielne/, pôsobí to motivačne na ostatných a prináša pohľad do reality života
- skupina sa počas roka posúvala po malých, no predsa dôležitých krokoch v otvorenosti jeden voči druhému (pomenovaním toho, čo posilňuje alebo naopak, čo narúša fungovanie skupiny)
- klienti pracovali na zodpovednosti voči sebe samým aj voči ostatným spoluúčastníkom
- opakujúca sa rôznorodosť skupiny napomáhala klientom lepšie sa adaptovať na bežné zmeny v živote

TÉMY:

- Masky v nás
- Piliere života
- Prijímanie kritickej spätej väzby
- Obavy
- Prekonávanie prekážok
- Riešenie krízových situácií
- Zdroje odvahy
- Zraniteľnosť
- Hranice – spoločnosť verzus jednotlivec
- Hranice – vo mne
- Kvalita života
- Osobná rovnováha

- Zodpovednosť
- Krivda
- Spracovávanie negatívnych emócií
- Zmena
- Dynamika našej skupiny
- Zaobchádzanie s úzkosťou
- Stabilita
- Nenásilná komunikácia
- Filtrácia v komunikácii
- Vnútorný konflikt
- Limity v komunikácii
- Fungovanie v skupine
- Kým som ja v skupine
- Konflikty v skupine
- Spätná väzba v skupine
- Akútne stavy paniky
- Moje potreby
- Depresia
- Potreby iných/ ako ich čítať
- Úzkosť a moje telo
- Hnev a moje telo
- Techniky upokojenia sa
- Pozitívne vyjadrenie seba samého
- Sociálne zručnosti
- Úskalia sociálnych zručností
- Silné stránky osobnosti
- Negatívne myšlienky v nás
- Duševná hygiena
- Inšpirácia

KLIK-KLAK

Práca s počítačom

HODNOTENIE:

- práca prebiehala zväčša individuálnou formou
- vznikal priestor posilňovať zmysel pre voľnočasové aktivity klienta, tým, že úlohy zadávané na terapii boli
- orientované najmä tak, aby súviseli so záujmami konkrétneho klienta na terapii sa okrem iného posilňovalo aj uvedomenie si samého seba skrze svoje zručnosti a s tým späté silné stránky, no taktiež mal svoje miesto aj zmysel pre spoluprácu a to prostredníctvom aktivít, na ktorých spolupracovali viacerí klienti (silnejší podporoval slabšieho)

TÉMY:

- korektúry textov
- funkcie MS Word
- tvorivé kreslenie
- spájanie písaného textu s kresbou
- skicár
- základy online nakupovania
- vyhľadávanie informácií spojených s cestovaním
- orientácia v online mapách
- tvorba adresárov
- triedenie dokumentov
- práca s mailovou schránkou
- tvorba info plagátov
- práca s audio súbormi
- tvorba CV
- úprava obrázkov
- tvorba jednoduchej koláže
- práca s internetom v súvislosti so záľubami
- vyhľadávanie informácií o podujatiach a aktivitách
- PowerPoint
- všeobecná korektúra textu
-

ANIMODIELŇA

mediálne aktivity, tvorba animovaných filmov

HODNOTENIE:

- snažili sa pracovať s dlhodobými návštěvníkmi terapie na dokončení, resp. posunutí ich samostatných projektov, čo sa v jednom prípade výrazne podarilo
- s novšími klientmi vyrábali krátke improvizované animačné etudy tak, aby zvládli základné procesy kreslenej, bábkovej či plastelinovej animácie. Nasnímananý materiál si klienti jednotlivo či formou skupinovej práce spracovali do výslednej podoby na počítači
- výsledky práce prezentovali projekciou na vianočnom večierku Krídel v Kafé Scherz dňa
- 13.12. 2018.

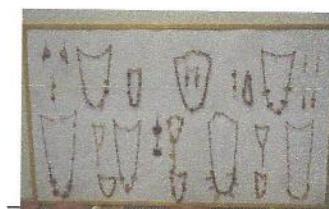
TÉMY:

- Novoročná animačná inšpirácia (projekcia zaujímavých animovaných filmov)
- Čo je to pohyb a ako ho zachytiť – animačné etudy
- Animačné etudy s rovnomerným pohybom
- Animačné etudy s kyvadlovým pohybom
- Animačné etudy s nepravidelným pohybom

- Spracovanie pohybových etúd na PC
- Videoprojekcia – základy práce s kamerou
- Praktické skúšanie práce s kamerou – snímanie
- Práca s kamerou – zachytenie pracovného postupu
- Postprodukcia na PC – pracovný postup
- Príbeh – jednoduchý dramatický oblúk – literárna príprava
- Zachytenie príbehu v sérii obrázkov
- Storyboard – schematické kreslenie
- Predprodukcia etudy – výroba papierikových dekorácií
- Produkcia etudy – snímanie
- Postprodukcia etudy – spracovanie obrazu
- Postprodukcia etudy – ozvučenie videa
- Počítačová animácia – strihový program
- Výroba videoprezentácie z fotografií v strihovom programe
- Strihanie nasnímanej animácie v strihovom programe
- Ozvučenie prác a finalizácia na projekciu
- Príprava podkladov na večierok
- Projekcia animovaného filmu a diskusia
-

DRÔTIKOVANIE

Všeobecná práca s drôtkom, malá drotárska dielňa

HODNOTENIE:

- cieľom terapie bolo získať okrem tvorivých, aj manuálne zručnosti klientov so zámerom dokončiť danú úlohu. To sa podarilo čiastočne – objekt Hotel Encián neboli dokončený vzhľadom na neskoršiu absenciu niektorých zručnejších klientov. Výstava na ktorej sa chceli zúčastniť, naštastie, v poslednej chvíli zmenila tému. Takže v nasledujúcom období sa zamerajú na dokončenie úlohy - v roku 2019.
- ich úspechom bolo umiestnenie objektu Ryba na výstave, ktorá putuje spolu s ostatnými vystavenými dielami po svete.
- dobre zvládli aj výrobu misiek v spolupráci s keramickou dielňou.
- anjeli z drôtu aj slamy na Vianočných trhoch tiež zaujali
- v ďalšom období by chcela terapeutka spolupracovať s animodielňou na šope o výrobe objektu Hotela Encián, a textilnou dielňou/paličkováním na anjeloch v kombinácii drôt – paličkované telo a pod.

TÉMY:

- Výroba košíkov drotárskym spôsobom
- Výroba košíčkov na vajíčka – kraslice
- Spoločná tvorba – model domu v Rajeckých Tepliciach
- Vianočné ozdoby
- Keramicko – drôtené misky
- Drôtení anjeli, hviezdy, zvončeky na predaj na Vianočných trhoch

KERAMICKÁ DIELŇA

komplexná práca s hlinou a jej výtvarným spracovaním

HODNOTENIE:

- zlepšením v Keramickej dielni bolo zvýšená dochádzka klientov, väčší záujem a ich pravidelná dochádzka. Zlepšenie motorickej zručnosti a precíznosti. Viacej uvažujú o výrobku ako celku alebo ako o diele, tým dokážu výrobok/dielo vyrobiť precíznejšie
- zhoršenie bolo v prístupe k točeniu na keramickom kruhu. Klienti majú stále obrovský rešpekt a obavy s pracou na keramickom kruhu
- v roku 2019 sa chceme týmto obavám venovať a postupne ho odbúravať
- celkovo hodnotí terapeutka rok 2018 za pozitívny. Nakoľko aj malé kroky, priniesli veľké úspechy v tvorbe, v motorike a v ich sebadôvke, že si začali viac veriť

TÉMY:

- Individuálne plánovanie, kreslenie, písanie návrhov
- Predmety na výstavu: figúrky, tienidlá, obrázky, arte predmety, vtipné predmety
- Úžitkové predmety: svietniky, taniere, misky, mydelničky, hrnčeky
- Predmety pre vlastné potešenie
- Osvojovanie si základných keramických techník
- Točenie na kruhu
- Modelovanie podľa plánov
- Glazovanie
- Výroba výrobkov na predaj na Vianočných trhoch: Vianočné ozdoby, anjelikovia, Mikulášovia, zvončeky, stromčeky

ANGLIČTINA

Hravé učenie cudzieho jazyka

HODNOTENIE:

- angličtina je „dielňa“, ktorá sa vždy tešila obľube medzi našimi klientmi a jej kruhy sa rozširujú o ďalších záujemcov. S klientmi si lektorka počas tohto roka prešla základmi gramatiky,
- Okrem gramatiky však klienti niekoľkokrát vyjadrili potrebu nacvičiť si konverzovanie, pretože sa im stáva, že vo voľnom čase stretávajú turistov, ktorí ich oslovujú, no nie sú si natoľko istí, aby sa do konverzácie pustili.
- Oblúbeným je aj pravidelný tréning odposluchov, kedy klienti dostanú text s vyniechanými slovami a na základe počúvania nahrávky majú tieto slová dopĺňať.
- Veľa klientov spravilo počas tohto roka pokrok - vo výkone, ako je napríklad rozšírenie slovnej zásoby, zlepšenie čítania a zvýšenie svojej sebadôvery v tvorení anglických viet.

TÉMY:

- Novoročné predsavzatia
- Hobby
- Stupňovanie prídavných mien
- Spoznávanie kultúr: Kanada
- Tvorba dialógov
- Tvorba dialógov: Nakupovanie
- Veľkonočné zvyky
- Hudobné okienko: Elvis Presley
- Tvorba dialógov: Udávanie smerov
- Minulý jednoduchý a minulý priebehový čas
- Hudobné okienko: ABBA
- Spoznávanie kultúr: India
- Tvorba dialógov: Na výlete
- Slovná zásoba: Povolania
- Čítanie číslic
- Slovná zásoba: Varenie
- Recepty
- Budúci čas
- Slovná zásoba: Športy
- Spoznávanie kultúr: Írsko
- Najpopulárnejšie anglické piesne
- Tvorba dialógov: Zoznamovanie sa
- Písanie článkov na tému: Šport
- Najznámejšie americké pamiatky
- Poézia: preklad anglických básni
- Slovná zásoba: dom a nábytok

- Preklad textov
- Vianočné zvyky v anglicky hovoriacich krajinách

MUZIKOTERAPIA

Muzikoterapia prepojená so spoznávaním krajín a zvykov, pričom využíva typické hudobné motívy, s tvorivou účasťou klientov

HODNOTENIE:

- Muzikoterapia je prepojená so spoznávaním krajín a zvykov, pričom využíva typické hudobné motívy, s tvorivou účasťou klientov
- obľúbená terapia, v ktorej sa ujde dostatok aktivity pre každého, zapojili sa nielen stáli účastníci, ale „zahrali si“ na rôznych nástrojoch aj tí, ktorí nechodili často. Uvoľnenie, radosť z vytvárania nových zvukov a skupinová tvorba melódii priniesla želaný terapeutický efekt

TÉMY:

- Turecko
- Yucatán – spoznávanie starých mezoamerických kultúr Toltekovia
- Island – ostrov sopiek a ľadu
- Slovensko – Orava
- Španielsko – cesta po púti sv. Jakuba do Compostely
- Krajiny Balkánu – Bulharsko, Rumunsko – Po stopách medveďa Transylvánia
- Slovensko – Liptov
- Grécko – spoznávanie antického Grécka
- Taliansko – Florencia - tu žil Michelangelo
- Dánsko – po stopách Andersena
- Slovensko – Turiec
- Portugalsko – v krajine pomarančov
- Poľsko – Tu žije zubor – spoznávanie poľských Tatier
- Nemecko – kde vyviera Dunaj
- Slovensko – Záhorie
- Japonsko – ked' vykvitne sakura
- Tibet – putovanie s yakom
- Sibír – Pastieri sobov
- Slovensko – Zemplín
- Švédsko – Ako Olaf korunku našiel

- Škótsko – krajina, kde muži sukne nosia
- Cestovanie do krajiny nekrajiny

TRÉNING PAMÄTI

Kognitívny tréning

HODNOTENIE:

- všeobecný dôležitý tréning priniesol v tomto roku väčšiu motiváciu, bolo vidno pokroky najmä pri hračkách „testoch“ .

TÉMY:

- Rozvoj pozornosti a sústredenia
- Rozvíjanie slovnej zásoby
- Práca so slovnými spojeniami a asociáciami
- Hry na rozvoj kreativity a tvorivosti
- Práca s textom, hľadanie informácií
- Posilňovanie koncentrácie pri práci na slovných aj numerických úlohách
- Precvičovanie pamäti
- Tvorenie slov a rozširovanie slovnej zásoby
- Hry s číslami a šifrovačky
- Krížovky, prešmyčky
- Práca s asociáciami a vyjadrením
- Rozvíjanie pozornosti a zvládanie frustrácie
- Pamäťové cvičenia, vybavovanie z dlhodobej pamäti
- Hry na postreh a pozornosť
- Rozvoj verbálneho vyjadrovania a empatie
- Práca s kreativitou, dokreslovanie, dopínačky
- Rozvíjanie verbality a tvorba slovných spojení
- Práca s číslami a matematickými úlohami

VÝTVARNÉ ČINNOSTI

Arteterapia

HODNOTENIE:

- pozitívne ocenenie nových priestorov – špeciálna miestnosť na výtvarnú „arte“
- výtvarné aktivity na dané témy, použitie rôznych techník, sprievodná hudba podporuje fantáziu a tvorivosť klientov,
- tento rok okrem nového ateliéru získali ponuku –usporiadať výstavu „Introspekcia“ v priestoroch kaviarne „Malý princ“.
- po prvýkrát nevystavovali skupinovo, ale vybrali jednotlivca ,vystavoval klient Tibor Minich, vďaka kvalite jeho kresieb mala výstava vysoký profesionálny charakter

- úspešnou akciou bol aj rekondičný pobyt v Tatranskej Lesnej, pod názvom „Hlavu hore“ - v rámci terapie mali možnosť pripraviť výtvarné práce aj v prírode. Akcia bola veľmi príjemná nielen voči účastníkom, ale prialo aj počasie.

TÉMY:

- „Pour féliciter“
- Dopravný prostriedok
- Krajina
- Cirkus
- Zátišie
- Portrét
- More
- Lode
- Folklór
- Ovocie
- Jedlo
- Kytica
- Bicykel
- Čas
- Jeseň
- Strom
- Architektúra
- Kruhy
- Postava v pohybe

PALIČKOVANIE

Známa ľudová technika ako skvelý nástroj ergoterapie

HODNOTENIE:

- stála skupina klientov pracovala na nových motívoch

- pokroky v zvládaní náročnejších vzorov
- úspech drobných výrobkov na vianočných trhoch – záložky, malé zarámované obrázky, záložky do knihy

TÉMY:

- Jarné motívy – Veľkonočné drobnosti
- Vianočné motívy
- Knižné záložky
- Vianočné ozdoby v slamenej obrube
- Jednoduché motívy – obrázok v ráme
-

KROK ZA KROKOM

Terapeutické diskusné stretnutia s psychologičkou

HODNOTENIE:

- teória zdravia uvedená formou diskusných tém, ktorými sa mohli zaoberať v záujme udržania a zlepšenia vlastného stavu. Duševná hygiena, stres, konflikty, frustrácia, kvalita života
- klienti participatívne preberajú zodpovednosť za vlastné zdravie a psychologické bezpečie, intuitívne budovanie sebavedomia
- program je zameraný aj na poruchou postihnuté schopnosti a funkcie sociálnej komunikácie a správania. Opakovanie umožňuje preskúmať otázku tolerancie a prípadného zlepšenia zdravotného stavu získaného prostredníctvom rehabilitácie.

TÉMY:

- Vianočné prázdniny
- Transakčná analýza
- Zoznam cieľov
- Individuálny terapeutický plán
- Ako využívame čas?
- Minulosť, prítomnosť, budúcnosť
- Bilancia
- Ako sa lišime? Sebaobraz
- Sebavedomie, sebaúcta
- Sebapoznanie
- Sebavýchova
- Duševné zdravie
- Koncentrácia pozornosti
- Autoregulácia myslenia
- Autoregulácia emócií
- Frustrácia
- Stres

- Konflikt
- Dotazník spôsobov riešenia konfliktov
- Interpersonálna komunikácia
- Počúvanie
- Asertivita
- Kritika
- Iracionálne postoje
- Komunikačné zlozvyky pri zdielaní
- Dotazník konverzačných schopností
- Identifikácia individuálnych a skupinových cieľov
- Precvičovanie jednotlivých zložiek spoločenskej konverzácie
- Vyjadrenie a prijatie komplimentu
- Nesúhlas a odmietanie
- Požiadanie o láskavosť
- Zvládanie kritických komentárov
- Vyjadrenie kritických názorov
- Vyjadrenie hnevú
- Individuálna a skupinová identita
- Zvládanie zdravotných problémov
- Úzkosť a depresia
- Zdravá životospráva
- Definícia tvorivosti
- Prostredie podporujúce tvorivosť
- Tvorivé riešenie problémov

ARTETERAPIA

Rozmanité výtvarné činnosti s pestrou kolekciami materiálov

HODNOTENIE:

- na začiatkoch terapie sa budoval vzájomný vzťah a dôvera
- aktívnu spoluprácou sa vzťah upevňoval a prehlboval
- veľké pokroky v ich aktivite, klienti sú zapálení a angažovaní.
- ocenenie odvahy a snahy skúšať nové techniky a tvori podľa vlastnej fantázie.

TÉMY:

- Tvorivé kreslenie
- Koláž
- Modelovanie z novinového papiera
- Zvieratá
- Ľudia
- Tvorba tušom
- Tvorivá maľba
- Jesenná príroda
- 3D model
- Výroba vianočných ozdôb
- Výroba vianočných pohľadníc
-

KREATÍVNE PÍSANIE

Tvorivosť pre každého, kreatívny prejav slovný i písomný

HODNOTENIE:

- cieľom je poskytnúť klientom priestor pre hru, kreativitu, literárnu tvorbu, diskusiu, ale aj priestor pre ich vlastné pocity, myšlienky, zážitky a úvahy. hodina pestrejšia
- klienti majú radi hravé kreatívne úlohy (ako vymýšľanie príbehov z obrázkov, spoločné tvorenie príbehu, dopísanie príbehu), no radi tiež pišu vlastné zážitky.
- niektorí z klientov pri písaní reflektujú aj vlastné pocity z psychickej choroby a situácie, v ktorej sa nachádzajú.
- v príbehu roka je možné na klientoch pozorovať veľký pokrok. Zlepšuje sa nielen ich písomný a literárny prejav, štylistika a nápaditosť, ale
- v ďalšom roku sa s klientmi zameria terapia na prácu s vlastným textom.

TÉMY:

- Inšpirácia
- Pocity
- Postavy
- Čo je to príbeh a ako funguje?
- Ako vytvoriť postavu a jej konflikt?
- Perspektíva – ako sa vžiť do perspektívy, a akéj postava vníma svet?
- Vymyslený príbeh
- Rozhovor – ako ho písat a ako postaviť otázky
- Recenzia
- Reportáž
- Fejtón – ako vyjadriť svoj názor na aktuálnu tému
- Žáner: komédia

- Žáner: sci-fi
  - Žáner: historický román
  - Žáner: romantický román
  - Úvaha: Čo chcem povedať svetu?
  - Úvaha: Čo mi dáva združenie KRÍDLA?
  - Úvaha: Človek, ktorého mám rada
  - Úvaha: Zážitok, na ktorý nezabudnem
  - Výber a úprava textu do časopisu Krídelník
  - Poézia
  - Hudba slov
  - Personifikácia
  - Stereotypy
  - Rozprávky
  - Farby
-

VESELÝ ZEMEPIS

Spoznávanie krajín netradičným spôsobom

TÉMY:

- Slovensko; ochrana zdravia počas zimy
- Keňa
- Egypt; kofeín – dobrý sluha, zlý pán
- Tunisko
- Španielsko, Kanárské ostrovy; Cukry
- Čierna hora; stravovanie na jar
- Chorvátsko; zdravie z jarnej prírody
- Kréta; marec – mesiac knihy
- Belgicko; Veľká noc
- Uganda; tabak
- Austrália; liečivé rastliny
- Island; ekológia

TEXTILNÁ DIEĽŇA

Všestranná práca s textilom, príprava na zvládanie práce tkania, vyšívania a iných postupov

TÉMY:

- Vianočné výšivky na pohľadnice
- Tkanie na rámcoch
- Krížikové vyšívanie

- Spojenie tkania a vyšívania
- Tkanie na kruhových ránoch
-

DRAMATOTERAPIA

Dramatoterapia pomáha uchopiť a zmierniť sociálne a psychologické problémy a stáva sa nástrojom zjednodušeného symbolického vyjadrovania, vďaka ktorému klient poznáva a chápe sám seba a svoje okolie, a to prostredníctvom tvorivosti, zahrnujúcej verbálnu aj neverbálnu zložku komunikácie. Cieľom je tiež redukcia napäťia, rozvoj empatie, fantázie a kreativity, integrácia osobnostných vlastností, rozvíjanie sebadôvery, sebauvedomovania, vytváranie pocitu zodpovednosti. Jednotlivé stretnutia sa zameriavali na:

TÉMY:

- Rolové situačné hry – džungla, zimné športy, zdravý životný štýl, medziľudské vzťahy, vety na zemi, abeceda
- Pohybová improvizácia na relaxačnú hudbu – motív stromu
- Tvorba pantomimického príbehu – riešenie problémov
- Novoročné predsavzatia – individuálne, skupinové hrané scénky
- Improvizácia – riešenie hádok
- Vtipné situačné scénky - upratovanie
- Nácvik divadla – súdna sieň
- Komunikačná improvizácia – tvorba príbehu len využívaním otázok
- Tvorba básne
- Dramatizácia literárneho textu
-

KNIŽKOVO

Biblioterapia – kniha nielen ako dobrodružstvo čítania

TÉMY:

- Marshall A. - Vo vlastnom srdci
- Dušek D.- Gombíky zo starej uniformy
- Jesenský J.- Staromestské rozprávky
- Antoine de Saint-Exupéry – Malý princ
- Pavlovič Jozef– Lov slov
- Marshall A. – Už zasa preskakujem kaluže

VYCHÁDZKY

záver týždňa je rámcovaný pravidelnou vychádzkou za kultúrnymi podujatiami v meste – výstavy, kultúrne akcie, rovnako sú zaujímavé aj poznávacie víkendové výlety pod vedením príbuzných

- 26.1. Piatková vychádzka: Výstava: „Reklama a obchod 1918-1948“ a „Majster Pavol z Levoče. Ruky a zlato v službe ducha“
- 9.2. Piatková vychádzka do múzea dopravy: „Autom na výlet, alebo iné radosti 60. rokov“
- 16.3. Piatková vychádzka – Galéria White & Weiss. „Adam Štech: Z brucha“
- 23.3. Piatková vychádzka – SNM – Výstava: „Za horami, za dolami. Tri storočia Slovákov na Vojvodine.“
- 6.4. Piatková vychádzka – Galéria Nedbalka – Vladimír Kompánek – Rozpomíname
- 7.4. Poznávací víkendový výlet: Olomouc a Vyškov
- 13.4. Piatková vychádzka na Partizánsku lúku

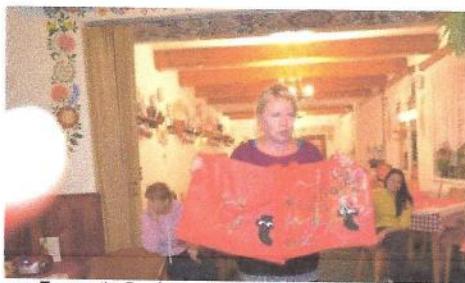
- 21.4. Poznávací víkendový výlet: lesopark Kačín
- 27.4. Piatková vychádzka – Výstava v Poľskom kultúrnom inštitúte – Nezávislí / Poľskí grafici zo zbierky SNG
- 29.4. Poznávací víkendový výlet: Zájazd do Brna; Jurkovičova vila a vila Tugendhat
- 4.5. Piatková vychádzka na Bratislavskú Kalváriu
- 5.5. Poznávací víkendový výlet: Piešťany
- 12.5. Poznávací víkendový výlet: Kamzík
- 1.6. Piatková vychádzka – Partizánska lúka
- 3.6. Poznávací víkendový výlet: Kostolná pri Dunaji
- 8.6. Piatková vychádzka – Fotogenická – predajná výstava „U Marka Twaina v zátoke“
- 9.6. Poznávací víkendový výlet: Brezová pod Bradlom
- 22.6. Piatková vychádzka – Botanická záhrada
- 29.6. Piatková vychádzka – „Osmičky“ – výstava v SNG
- 6.7. Piatková vychádzka – Slavín a pamätník Štyri levy
- 7.7. Poznávací víkendový výlet: Cerovský hrad Korlátka
- 13.7. Piatková vychádzka na Hlavné námestie na oslavu Francúzskeho dňa
- 20.7. Piatková vychádzka na výstavu „Súčasné Európske geometrické tendencie“ – Galéria Umelka
- 21.7. Poznávací víkendový výlet: Šaľa, Kolárovo
- 3.8. Piatková vychádzka – Výstava v Primaciálnom paláci „Drôtené ZOO“
- 4.8. Poznávací víkendový výlet: Smolenice – zámok, Jaskyňa Driny
- 10.8. Piatková vychádzka – výstava v Galérii Bratislavského hradu „Retro motocykle“
- 17.8. Piatková vychádzka – 100 rokov dizajnu – galéria Satelit
- 14.9. Piatková vychádzka – Galéria Nedbalka – Výstava: „Zorenie“
- 21.9. Piatková vychádzka – Francúzsky inštitút – Výstava: „Gróf Mórík Beňovský – Nás prvý euroobčan a svetobežník“
- 28.9. Piatková vychádzka – Galéria Design factory – Výstava: „Vízia a realita v českej a slovenskej architektúre“
- 5.10. Piatková vychádzka – Esterházyho palác – Výstava: „Filla – Fulla“
- 12.10. Piatková vychádzka – divadlo Ticho a spol. – Výstava: „Bed Timestories“
- 16.11. Piatková vychádzka – SNM – „Storočie astronomických objavov“
- 23.11. Piatková vychádzka – Múzeum mesta Bratislava v Starnej radnici, Vianočné trhy
- 30.11. Piatková vychádzka – Múzeum mesta Bratislava – „Príbehy a Fenomény. Slovenské výtvarné umenie 20. St.“
- 7.12. Piatková vychádzka – Kunsthalle – výstava „OBJEKTívne“
- 14.12. Piatková vychádzka – Archeologické múzeum „Ako sa žilo v Bratislave v 4. tisícročí pred Kristom“

Diskusné stretnutie s MUDr. Janíkovou 17.10.2018

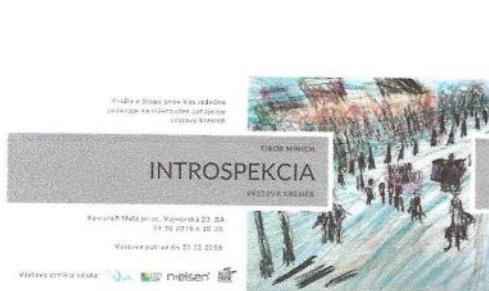
Výtvarný workshop v Tatranske Lesnej 28.10-31.10.2018

Terapeutka Renáta Frešová – maľovanie na textil

Spoločné foto – rekondičný pobyt

Veselý Vianočný večierok 13.12.2018

Z výstavy „Introspekcia“ – kaviareň Malý princ, 19.10.-31.12.2018

DENNÉ KOMUNITY

Ranné komunity, kde sa návštěvníci navzájom informujú o svojich dňoch, záujmoch a aktivitách. Vytvára priestor pre porozumenie, podporu a pochopenie

PRAVIDELNÉ KLUBY

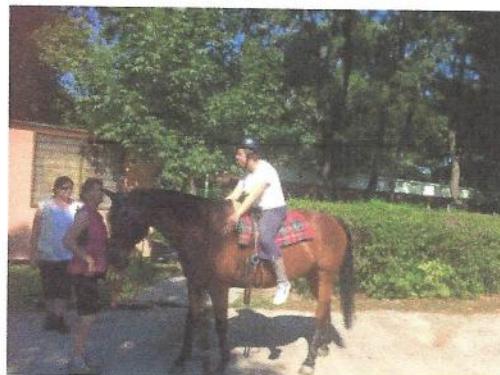
Každý štvrtok sa stretávajú klienti na kluboch, spolu s MUDr. Janíkovou a vzájomne si referujú svoje každodenné prežívanie, zážitky a problémy. Možnosť piateľského porozumenia a podpory, ale aj profesionálneho nadhľadu a odbornej rady.

REHABILITAČNÉ CVIČENIE

V neďalekom Centre pre liečebnú rehabilitáciu prebiehajú efektívne cvičenia, ktoré klientom prinášajú potrebný pohyb, ako aj potrebné cvičenie pod vedením odborníčky, našej dobrovoľníčky.

HIPOTERAPIA

V spolupráci so združením OZ Koníček sa klienti pravidelne stretávajú na Dostihovej dráhe v Petržalke a zúčastňujú sa na týchto atraktívnych stretnutiach a aktivitách s koníkmi .

VII. Spolupráca s univerzitami a špecializovanými pracoviskami

- RS pokračovalo v spolupráci s odbornými pracoviskami na vysokých školách;
- v rozvíjaní spolupráce s Univerzitou Komenského v Bratislave a Trnave /Pedagogická fakulta, Katedra sociálnej práce/, študenti absolvovali u nás povinnú prax , pracovali ako dobrovoľníci a získané skúsenosti zahrňu do svojich bakalárskych alebo absolventských diplomových prác.
- spolupracovali sme aj s Katedrou psychológie FFUK a ďalší študenti z tejto katedry si u nás budú získavať skúsenosti k diplomovej práci. Pravidelne prebieha aj exkurzia, ktorú absolvujú poslucháči Katedry sociálnej práce , kde sa zoznámia po prvýkrát s touto dosiaľ mälo známou oblasťou postihnutí, ktorá je zároveň i obohatením ich vedomostí.
- mimoriadny záujem sa prejavil aj s Dobrovoľníckym centrom, v Bratislave, odkiaľ sme získali na spoluprácu troch odborných pracovníkov – psychológov.

VIII. Rozvoj Rehabilitačného strediska

Doterajšia činnosť aj realizované aktivity, ktoré majú širokú škálu ukázali, že podporujú nielen tvorivosť, fantáziu a originalitu prejavu v širokom zábere rôznych u činností, ale zlepšujú sociálnu komunikáciu, trénujú zručnosti a všeestranne podporujú rozvoj osobnosti marginalizovanej skupiny ľudí s psychickými poruchami.Tieto poznatky boli prezentované aj na celoštátnych, či medzinárodných psychiatrických konferenciách odbornou garantkou Rehabilitačného strediska, MUDr.Evou Janíkovou.

Rozvoj strediska je premietnutý do záujmu prichádzajúcich nových klientov s perspektívou rozšírenia služieb RC - „Pod krídlami a na krídlach“. O tejto stratégii hovorila aj štatutárka združenia, Katarína Minichová v rozhlasovej relácii „Nočná pyramída“ na stanici Rádio Slovensko, RTVS, 22.4.2018.

Dôležitou stratégiou rozvoja centra v roku 2018 bolo pokračovanie plánovaného rozvoja takých aktivít, ktoré v podpore režimovej terapie prispejú nielen k procesu osamostatňovania klientov s psychickou poruchou, ale aj ich samostatného života. Nosnou tému roku 2017 bolo ďalšie rozvíjanie témy,,NA CESTE K SAMOSTATNOSTI, k čomu prispeli:

Výstavy - kolekcie z arteterapií

1. *Dni otvorených dverí v KRÍDLACH , 24.4. – 26.4.2018, vrátane ukážok terapií pre verejnosc',*
2. *samostatná výstava klienta Tibora Minicha v kaviarni „Malý princ“ s názvom Introspekcia /19.10 - 31.12.2018/*
3. *predajná „výstava „v externom prostredí - Vianočné trhy 23.11. – 30.1.2018/*
4. *predajná výstava v externom prostredí Zuckermandel, vo firme „Ernst and Young“, 6.12.2018*

Spoločné aktivity Rehabilitačného strediska

1. Predveľkonočné kultúrne podujatie s vystúpením klientov - pre seniorov v Dome dôchodcov v budove na Partizánskej ul., 26.3.2018
3. Nová aktivita pre klientov: Športový deň na Železnej studničke 12.7.2018
2. Zbierka Ligy za duševné zdravie „Nezábudka“ - 3.10. – 5.10.2018
4. Rekondičný pobyt pre klientov vo Vysokých Tatrách /Tatranská Lesná, 28.10. – 31.10.2018
5. Spoločensko-kultúrne podujatie pre klientov: Augustiáles /16.8.2018, jedáleň Dwell
Vianočný večierok – 13.12.2018, kaviareň Scherz

Treba zdôrazniť, že uvedené aktivity predstavujú systematickú prípravu klientov na zapojenie do pracovného procesu takouto jedinečnou cestou. Predajné výstavy priamo v RS Krídla, ktoré si klienti sami realizovali od nápadu, cez propagáciu vlastnými plagátmi až po predaj. Domáce prostredie Rehabilitačného strediska je skvelým tréningovým priestorom na podporenie sebadôvery a pozitívneho oceniaania vlastnej práce. Súčasťou tejto stratégie boli aj Vianočné trhy.

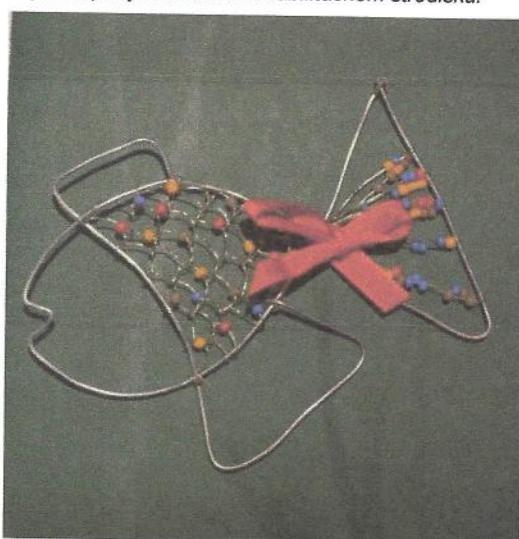
Na všetkých uvedených akciách boli klienti RS Krídla aktívnymi účastníkmi a diskusnými partnermi verejnosti, študentov i profesionálov.

Odbornosť pracovníkov v RS sa prejavila najmä vo vedení študentov, ktorí u nás absolvovali odbornú prax z Trnavskej univerzity a zo Sliezskej univerzity.

V ďalšom období v roku 2019 plán RS pokračuje v téme procesu osamostatňovania klientov, najmä v podpore režimovej terapie. Rozšírime priestory v RS tak, aby mohli prebiehať kontinuálne rôznorodé činnosti, podporíme športové a pohybové aktivity

Cieľovým efektom je destigmatizácia ľudí s psychickými poruchami, zvýšenie ich spoločenskej akceptácie verejnosťou, skvalitnenie ich osobného života, spôsobilosti pre plnohodnotnejšie začlenenie sa do spoločenských aktivít, pomoc pri hľadaní pracovných príležitostí a celkové zvýšenie kvality života na úroveň spoločensky priateľného štandardu. Naše aktivity, ktoré priviedli verejnosť k nám do RS, alebo ktorými RS vykročilo smerom k verejnosti, boli dobrým príkladom tohto zámeru.

Teší nás aj skutočnosť, že je evidentný záujem o pobyt v našom Rehabilitačnom stredisku.

X. Správa o hospodárení za rok 2018 /EUR/

Príjmy za rok 2018:

BSK dotácia	88 624,80
BSK vrátenie časti dotácie za rok 2018	-19 537,44
MPSVaR dotácia	29 363,04
MPSVaR vrátenie časti dotácie	-3 251,82
Príspevky 2% zaplatenej dane	4 331,59
Prijaté príspevky od FO	1 415,80
Liga za duševné zdravie	1 920,47
BSK dotácia „na krídlach samostatnosti“	1 248,00
Nadácia SLSP „za farbami jesene“	2 400,00
Helvetia – dar	180,00
Dar od klientov	2 925,07
Úroky	0,20
Tržby za vianočné trhy	1 266,58
Tržby z predaja služieb – terapie	1 800,00
Spolu:	114 306,29

Združenie účtovalo vo výnosoch v roku 2018 o preplatkoch na vrátených dotáciách BSK v sume 19 537,44 Eur a MPSVaR v sume 3 251,82 EUR.

Výdavky za rok 2018:

BSK dotácia – z toho:

hrubé mesačné platy TPP pracovníkov	40 530,08
poistné platené zamestnávateľom	12 833,64
nájomné za priestory	14 160,00
Spolu:	67 523,72

Výdavky z BSK dotácie pokryli mzdové náklady v roku 2018 a výplaty za pracovníkov v TPP - hrubé mzdy za v roku 2018 v sume 40 530,08 Eur, poistenie platené zamestnávateľom v roku 2018 pracovníkom na TPP v sume 12 833,64 Eur. Nájomné za priestory boli uhradené za rok 2018 v sume 14 160,00 Eur. Spolu BSK dotácie pokryli 67523,72 EUR.

Rozdiel medzi 69 087,36 a skutočným príspevkom v sume 1 563,64 EUR bol vrátený BSK v Januári 2019 v dvoch sumách 209,50 EUR a 1 354,08 EUR.

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného klienta z dotácií BSK boli v roku 2018 vo výške 182,57 EUR na mesiac.

MPSVaR dotácia – z toho:

hrubé mesačné platy TPP pracovníkov	10 565,92
hrubé mesačné platy pracovníkov na dohody	11 855,00
poistné platené zamestnávateľom	3 690,30
Spolu:	26 111,22

Výdavky z dotácie MPSVaR pokryli mzdové náklady v roku 2018 a výplaty pracovníkov na TPP v sume 10 565,92 EUR, výplaty pracovníkov na DoVP – hrubé mzdy v sume 11 855,00 Eur, poistenie platené zamestnávateľom v roku 2018 pracovníkom na DoVP v sume 3 690,30 Eur.

Nespotrebovaná časť príspevku v sume 822,24 bola vrátená v januári 2019.

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného klienta sú vo výške 4,95 EUR na deň.

Dary:

Dar BSK v hodnote 1 248,00 bol použitý na nákup potrieb na výrobu keramiky a stoličiek. EUR 2 400,00 EUR

Dar Liga za duševné zdravie v hodnote 1 920,47 Helvetia v hodnote 180 EUR a dar od klientov združenia v hodnote 2 925,07 Eur boli použité na ostatné prevádzkové náklady združenia.

2% dane

Prijaté finančné príspevky z 2% dane v hodnote 4 331,59 Eur, boli použité na použitie na ostatné prevádzkové náklady združenia.

Tržby za vianočné trhy

Časť fin. prostriedkov z tržieb 1 266,58 EUR bola použitá na podákovanie klientom za celoročnú prácu v rámci „Vianočného večierka“ a na prípravu a tlač brožúr a na nákup potrieb na terapie.

Ostatné prijaté finančné prostriedky v sume 1 415,80 EUR boli použité na úhradu bežných prevádzkových nákladov za 1-12/2018, nákup kancelárskeho materiálu /papier, náplne/, hygienických potrieb, ako aj na nákup pracovného materiálu potrebného na úspešné vedenie terapie.

Ďalšie finančné prostriedky boli použité na úhradu mzdových nákladov/ odvody do sociálnej a zdravotných poisťovní/ a prenájom priestorov za 12/2018, ďalej za služby audítora , vedenie hipoterapie, upgrade programov, služby audítora.

Spotreba materiálu	2018
Spotreba materiálu - náplne	184,20
Spotreba materiálu - kancelársky materiál	185,73
Spotreba materiálu - drogistickej materiál	246,47
Spotreba materiálu - káva, čaj	170,94
Spotreba materiálu - terapie - varenie	211,89
Spotreba materiálu - terapie - ostatné	377,04
Spotreba materiálu do 1700 EUR	1 226,92
Dotácia BSK na terapie	1 247,60
Ostatné	998,70

Ostatné služby	2018
Ostatné služby - telekomunikačné poplatky	690,77
telekomunikačné poplatky, domena, poštovné	123,00
terapie	1 736,40
prenájom MP a SVR	14 160,00
Audit	960,00
Účtovníctvo	2 592,00
Služby nakúpené za grant nadácie SLSP	2 400,00
Ostatné služby - telekomunikačné poplatky	690,77
telekomunikačné poplatky, domena, poštovné	123,00

Občianske združenie eviduje v účtovníctve hrnčiarsku pec v obstarávacej cene 2 166 EUR, k 31.12.2018 plne odpísanú.

Obchodné krátkodobé záväzky občianskeho združenia boli k 31.12.2018 voči dodávateľom v hodnote 2 247,53 EUR.

Ostatné záväzky združenia, ako záväzky voči zamestnancom a poisťovniám či finančnej správe za mesiac 12/2018 predstavovali 6 843,62 Eur. Spolu krátkodobé záväzky občianskeho združenia k 31.12.2018 predstavovali hodnotu 15 694,02 EUR.

Rezervy občianskeho združenia na účtovnú závierku a audit k 31.12.2018 predstavovali hodnotu 1 392,00 EUR.

Dlhodobé záväzky ktoré predstavuje iba tvorba sociálneho fondu občianskeho združenia k 31.12.2018 predstavovali hodnotu 604,52 EUR.

V Bratislave dňa 26.6.2019

PhDr. Katarína Minichová
Štatutárny zástupca OZ Krídla

S P R Á V A NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

o overení ročnej účtovnej závierky
k 31.12.2018

pre správnu radu združenia

Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými
poruchami KRÍDLA

Sídlo združenia:

Mýtna 5

811 07 Bratislava

IČO: 31 810 136

O B S A H

Správa audítora

Účtovná závierka

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

pre štatutárny orgán združenia Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami KRÍDLA

Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky združenia Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami KRÍDLA, so sídlom Mýtna 5, 811 07 Bratislava, IČO: 31 810 136, ktorá zahŕňa súvahu k 31. decembru 2018, výkaz ziskov a strát za rok, končiaci k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Združenia k 31. decembru 2018 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Združenia sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Združenia nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opisanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Spoločnosť zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnenie očakávať, že jednotlivo alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomicke rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahrňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Združenia.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Združenia nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Spoločnosť prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Nás vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa Združenia obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2018 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme obdržali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Bratislava, 10. júla 2019

AUDI ALTERAM s. r. o.
Licencia UDVA č. 351
Pivovar 167
900 61 Gajary

Ing. Katarína Gavalcová, CA
zodpovedný audítorka
Licencia SKAU č. 920

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k 3 1 . 1 2 . 2 0 1 8

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píšu zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázne.

Údaje sa vypĺňajú paliczkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čierrou alebo tmavomodrou farbou.

Á Ä B Č D É F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ú V X Y Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Daňové identifikačné číslo	Účtovná závierka		Mesiac	Rok
2 0 2 2 0 0 3 2 3 6	X riadna	X zostavená	Za obdobie	od 1 2 0 1 8
IČO	mimoriadna	schválená		do 1 2 2 0 1 8
3 1 8 1 0 1 3 6		(vyznačí sa x)	Bezprostredne predchádzajúce obdobie	od 1 2 0 1 7
SID SK NACE				do 1 2 2 0 1 7
9 9 . 0 0 . 0				

Priložené súčasti účtovnej závierky

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

Poznámky (Úč NUJ 3-01)

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

(vyznačí sa x)

Obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky

Z d r u ž e n i e p r í b u z n ý c h , p r i a t e l o v a ľ u d í s p s y c h i c k ý m i p o r u c h a m i K R Í D L A

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica	Číslo
MÝTNA	5
PSČ	Obec
8 1 1 0 7	B R A T I S L A V A
Číslo telefónu	Číslo faxu
0 2	/ 5 4 4 1 0 1 5 8 0 /
E-mailová adresa	

Zostavená dňa:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva:	Podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej závierky:	Podpisový záznam štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu účtovnej jednotky:
2 4 . 0 6 . 2 0 1 9	<i>Miš</i>	<i>Miš</i>	<i>Miš</i>
Schválená dňa:			
. . 2 0			

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo

Odtlačok prezentáčnej pečiatky daňového úradu

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	
a	b	1	2	3	4	
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	r. 002 + r. 009 + r. 021	001	2166,00	2166,00	0,00	0,00
1. Dlhodobý nehmotný majetok	r. 003 až r. 008	002				
Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012-(072+091AÚ)		003				
Softvér	013 - (073+091AÚ)	004				
Oceniteľné práva	014 - (074 + 091AÚ)	005				
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)		006				
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku (041-093)		007				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051- 095AÚ)		008				
2. Dlhodobý hmotný majetok	r. 010 až r. 020	009	2166,00	2166,00	0,00	0,00
Pozemky	(031)	010		x		
Umelecké diela a zbierky	(032)	011		x		
Stavby	021 - (081 + 092AÚ)	012				
Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí 022 - (082 + 092AÚ)		013	2166,00	2166,00	0,00	0,00
Dopravné prostriedky	023 - (083 + 092AÚ)	014				
Pestovateľské celky trvalých porastov	025 - (085 + 092AÚ)	015				
Základné stádo a ťažné zvieratá	026 - (086 + 092AÚ)	016				
Drobný dlhodobý hmotný majetok	028 - (088 + 092AÚ)	017				
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	029 - (089 +092AÚ)	018				
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (042 - 094)		019				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052 - 095AÚ)		020				
3 . Dlhodobý finančný majetok	r. 022 až r. 028	021				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe (061- 096 AÚ)		022				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom (062 - 096 AÚ)		023				
Dlhové cenné papiere držané do splatnosti (065 - 096 AÚ)		024				
Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky (066 + 067) - 096 AÚ		025				
Ostatný dlhodobý finančný majetok (069 - 096 AÚ)		026				
Obstaranie dlhodobého finančného majetku (043 - 096 AÚ)		027				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053 - 096 AÚ)		028				

Strana aktív	č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		Brutto	Korekcia	Netto	
a	b	1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051	029	18039,50		18039,50	12837,81
1. Zásoby r. 031 až r. 036	030				
Materiál (112 + 119) - 191	031				
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121 +122)-(192+193)	032				
Výrobky (123 - 194)	033				
Zvieratá (124 - 195)	034				
Tovar (132 + 139) - 196	035				
Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby (314 AÚ - 391 AÚ)	036				
2. Dlhodobé pohľadávky r. 038 až r. 041	037				
Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AÚ	038				
Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391AÚ)	039				
Pohľadávky voči účastníkom združení (358AÚ - 391AÚ)	040				
Iné pohľadávky (335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
3. Krátkodobé pohľadávky r. 043 až r. 050	042	8,02		8,02	200,02
Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ	043	8,00		8,00	50,00
Ostatné pohľadávky (315 AÚ - 391 AÚ)	044				150,00
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)	045		x		
Daňové pohľadávky (341 až 345)	046	0,02	x	0,02	0,02
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátному rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+ 348)	047		x		
Pohľadávky voči účastníkom združení (358 AÚ - 391AÚ)	048				
Spojovací účet pri združení (396 - 391AÚ)	049				
Iné pohľadávky (335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050				
4. Finančné účty r. 052 až r. 056	051	18031,48		18031,48	12637,79
Pokladnica (211 + 213)	052	6860,75	x	6860,75	7773,44
Bankové účty (221 AÚ + 261)	053	11170,73	x	11170,73	4864,35
Bankové účty s dobu viazanosti dlhšou ako jeden rok (221 AÚ)	054		x		
Krátkodobý finančný majetok (251+ 253 + 255 + 256 + 257) - 291AÚ	055				
Obstaranie krátkodobého finančného majetku (259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLÍŠENIE SPOLU r. 058 a r. 059	057				7,62
1. Náklady budúcich období (381)	058				7,62
Príjmy budúcich období (385)	059				
MAJETOK SPOLU r. 001 + r. 029 + r. 057	060	20205,50	2166,00	18039,50	12845,43

Strana pasív		č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
		5	6	
a	b			
A. VLASTNE ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU				
r. 062+ r. 068 + r. 072 + r. 073	061	348,96		-3679,91
1. Imanie a peňažné fondy r. 063 až r. 067	062			
Základné imanie (411)	063			
Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu (412)	064			
Fond reprodukcie (413)	065			
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (414)	066			
Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastí (415)	067			
2. Fondy tvorené zo zisku r. 069 až r. 071	068			
Rezervný fond (421)	069			
Fondy tvorené zo zisku (423)	070			
Ostatné fondy (427)	071			
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov (+; - 428)	072	-3680,11		-4956,10
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 068 + r. 072 + r. 074 + r. 101)	073	4029,07		1276,19
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU r. 075 + r. 079 + r. 087 + r. 097	074	17690,54		16525,34
1. Rezervy r. 076 až r. 078	075	1392,00		1392,00
Rezervy zákonné (451AÚ)	076			
Ostatné rezervy (459AÚ)	077			
Krátkodobé rezervy (323 + 451AÚ + 459AÚ)	078	1392,00		1392,00
2. Dlhodobé záväzky r. 080 až r. 086	079	604,52		494,42
Záväzky zo sociálneho fondu (472)	080	604,52		494,42
Vydané dlhopisy (473)	081			
Záväzky z nájmu (474 AÚ)	082			
Dlhodobé prijaté preddavky (475)	083			
Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476)	084			
Dlhodobé zmenky na úhradu (478)	085			
Ostatné dlhodobé záväzky (373 AÚ + 479 AÚ)	086			
3. Krátkodobé záväzky r. 088 až r. 096	087	15694,02		14638,92
Záväzky z obchodného styku (321 až 326) okrem 323	088	2247,53		2214,68
Záväzky voči zamestnancom (331+ 333)	089	1444,97		804,34
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotními poisťovňami (336)	090	3768,97		3917,83
Daňové záväzky (341 až 345)	091	1629,68		99,20
Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátнемu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy (346+348)	092			
Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov (367)	093			
Záväzky voči účastníkom združení (368)	094			
Spojovací účet pri združení (396)	095			
Ostatné záväzky (379 + 373 AÚ + 474 AÚ + 479 AÚ)	096	6602,87		7602,87
4. Bankové výpomoci a pôžičky r. 098 až r. 100	097			
Dlhodobé bankové úvery (461AÚ)	098			
Bežné bankové úvery (231+ 232 + 461AÚ)	099			
Prijaté krátkodobé finančné výpomoci (241+ 249)	100			
C. ČASOVÉ ROZLÍŠENIE SPOLU r. 102 a r. 103	101			
1. Výdavky budúcich období (383)	102			
Výnosy budúcich období (384)	103			
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU r.061+ r.074 + r.101	104	18039,50		12845,43

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	2999,06	1850,43	4849,49	1235,25
502	Spotreba energie	02				
504	Predaný tovar	03				
511	Opravy a udržiavanie	04				
512	Cestovné	05	18,00		18,00	
513	Náklady na reprezentáciu	06	214,82		214,82	144,77
518	Ostatné služby	07	22284,63	704,12	22988,75	19964,53
521	Mzdové náklady	08	62438,97	512,03	62951,00	49894,95
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	18599,61		18599,61	14491,38
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11	110,10		110,10	299,37
528	Ostatné sociálne náklady	12				
531	Daň z motorových vozidiel	13				
532	Daň z nehnuteľnosti	14				
538	Ostatné dane a poplatky	15	98,90		98,90	8,00
541	Zmluvné pokuty a penále	16				
542	Ostatné pokuty a penále	17				39,55
543	Odpíisanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19	0,20		0,20	
545	Kurzové straty	20	5,54		5,54	
546	Dary	21				
547	Osobitné náklady	22				
548	Manká a škody	23				
549	Iné ostatné náklady	24	440,81		440,81	307,31
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25				
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34				
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35				
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu		r. 01 až r. 37	38	107210,64	3066,58	110277,22
						86385,11

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39		1266,58	1266,58	1109,30
602	Tržby z predaja služieb	40		1800,00	1800,00	1950,00
604	Tržby za predaný tovar	41				
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53				
645	Kurzové zisky	54				
646	Prijaté dary	55				
647	Osobitné výnosy	56				
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58				636,20
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	68	4500,47		4500,47	3873,00
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	5961,07		5961,07	3483,29
664	Prijaté členské príspevky	70				
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	4331,59		4331,59	2603,18
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73	96446,58		96446,58	74625,60
Účtová trieda 6 spolu r. 39 až r. 73		74	111239,71	3066,58	114306,29	88280,57
Výsledok hospodárenia pred zdanením r. 74 - r. 38		75	4029,07	0,00	4029,07	1895,46
591	Daň z príjmov	76				
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení (r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)		78	4029,07	0,00	4029,07	1895,46

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

POZNÁMKY K ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE ZOSTAVENEJ K 31. DECEMBERU 2018**A. VŠEOBECNÉ ÚDAJE****1. Názov a sídlo občianskeho združenia:**

názov: Združenie príbuzných, priateľov a ľudí s psychickými poruchami Krídla

Sídlo: Mýtna 5, 811 07 Bratislava

IČO: 31 810 136

DIČ: 2022003236

3. Dátum založenia: 28.2.2002**4. Dátum zápisu:** 28.2.2002**5. Opis činnosti, na účel ktorej bolo združenie zriadené a druh vykonávanej činnosti**

- Dbať o dodržiavanie ľudských práv psychicky chorých osôb, presadzovať ich požiadavky a potreby rovnako ako aj požiadavky a potreby rodinných príbuzných a priateľov.
- Vyvíjať aktivity smerujúce k zlepšeniu životnej situácie ľudí trpiacich psychickými chorobami a ich rodinných príslušníkov.
- Vyvíjať aktivity vedúce k reintegrácii psychicky chorých osôb a ich rodinných príslušníkov do spoločnosti.
- Systematicky sa snažiť o destigmatizáciu psychicky chorých osôb a ich rodinných príslušníkov a taktiež o zmenu stereotypu postojov voči psychicky chorým osobám a ich príbuzným.
- Vyvíjať aktivity smerujúce k zrovнопrávneniu postavenia osôb trpiacich psychickými problémami s osobami trpiacimi somatickými chorobami.
- Organizovať svojpomocné skupiny, poradenskú činnosť a iné formy svojpomoci zamerané pre rodinných príbuzných a priateľov psychicky chorých osôb.
- V súlade s uvedenými cieľmi organizovať semináre, prednášky, workshopy, konferencie a podobné aktivity.
- Kooperovať s inými štátnymi a neštátnymi organizáciami, združeniami a združeniami u nás aj v zahraničí.
- Aktívne sa podieľať na vytváraní a rozvíjaní podpornej siete združení podobného zamerania s regionálnou štruktúrou.

6. Orgány združenia

Štatutárny orgán:

predseda VZ – MUDr. Eva Janíková

štatutárny zástupca - PhDr. Katarína Minichová

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

B. INFORMÁCIE O ÚČTOVNÝCH ZÁSADÁCH A ÚČTOVNÝCH METÓDACH

1. Východiská pre zostavenie účtovnej závierky

Účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania združenia (going concern). Účtovné metódy a všeobecné účtovné zásady boli účtovnou jednotkou konzistentne aplikované.

Účtovná závierka je zostavená v celých eurách.

1. Počet zamestnancov

	2018	2017
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	16	12
Stav zamestnancov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, z toho:	23	26
počet vedúcich zamestnancov	2	2

2. Spôsob ocenenia jednotlivých zložiek majetku a záväzkov

a) Dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou

Dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poistné a pod.).

Odpisy dlhodobého hmotného majetku sú stanovené vychádzajúc z predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho opotrebovania. Odpisovať sa začína v mesiaci, v ktorom bol dlhodobý majetok uvedený do používania.

Náklady na rozšírenie, modernizáciu a rekonštrukciu, vedúce k zvýšeniu výkonnosti, kapacity alebo účinnosti v úhrannej hodnote viac ako 1 700 EUR pri jednotlivom majetku za bežné účtovné obdobie, zvyšujú obstarávaciu cenu dlhodobého hmotného majetku. Drobný dlhodobý hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena (resp. vlastné náklady) je 1 700 EUR a nižšia, sa nezaraďuje do dlhodobého hmotného majetku, účtuje sa o ňom ako o zásobách (§13 ods. 7 Postupov). Pozemky sa neodpisujú.

Predpokladaná doba používania, metóda odpisovania a odpisová sadzba sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Druh majetku	Predpokladaná doba používania v rokoch	Metóda odpisovania	Sadzba ročného odpisu
Hrnčiarska pec	3	rovnomerné %	33,33

b) Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú ich menovitou hodnotou, postúpené pohľadávky a pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním. Toto ocenenie sa znižuje o pochybné a nevymožiteľné pohľadávky.

c) Krátkodobý finančný majetok

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotu.

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

d) Časové rozlíšenie na strane aktív súvahy

Združenie účtuje na účtoch časového rozlíšenia v súlade so zásadou o účtovaní nákladov a výnosov do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia.

e) Záväzky

Záväzky (vrátane rezerv, pôžičiek a úverov) sú ocenené v ich menovitej hodnote. Ak sa pri inventarizácii záväzkov zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve aj v účtovnom závierke v tomto zistenom ocenení.

C INFORMÁCIE, KTORÉ DOPĺŇAJÚ A VYSVETĽUJÚ ÚDAJE V SÚVAHE**1. Dlhodobý hmotný majetok**

Prehľad dlhodobého majetku je uvedený v tabuľke č.1. a 2 .

Dlhodobý hmotný majetok	Bežné účtovné obdobie				
	Stavby	Samostatné hnuteľné veci a súbory vecí	Obstarávaný DHM	Poskytnuté preddavky na DHM	Spolu
<u>Prvotné ocenenie</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Presuny	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Oprávky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prírastky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Opravné položky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	-	-	-	-
<u>Zostatková hodnota</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	-	-	-	-

Dlhodobý hmotný majetok združenia je plne odpísaný a združenie ho nemá poistený.

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

Dlhodobý hmotný majetok	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie				
	Stavby	Samostatné hnuteľné veci a súbory vecí	Obstarávaný DHM	Poskytnuté preddavky na DHM	Spolu
<u>Prvotné ocenenie</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prirástky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Presuny	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Oprávky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
Prirástky	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	2 166,00	-	-	2 166,00
<u>Opravné položky</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
Prirástky	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	-	-	-	-
<u>Zostatková hodnota</u>					
Stav na začiatku účtovného obdobia	-	-	-	-	-
Stav na konci účtovného obdobia	-	-	-	-	-

Záložné právo a obmedzené právo k dlhodobému hmotnému majetku

Združenie nemá vo svojej evidencii hmotný majetok, ku ktorému je zriadené záložné právo.

Opravné položky k dlhodobému hmotnému majetku

Združenie nemá vo svojej evidencii hmotný majetok, ku ktorému tvorilo opravné položky.

Prenajatý dlhodobý hmotný majetok vykazovaný ako vlastný majetok

Združenie nemá vo svojej evidencii prenajatý majetok, ktorý vykazuje ako vlastný.

2. Pohľadávky**a) Opravné položky k pohľadávkam**

Združenie netvorilo v bežnom ani predchádzajúcim účtovnom období opravné položky k pohľadávkam.

b) Veková štruktúra pohľadávok

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predzajúce obdobie
Pohľadávky v lehote splatnosti	8,00	200,00
Pohľadávky so zostatkou doby splatnosti do jedného roka	-	-
Krátkodobé pohľadávky spolu	8,00	200,00
Pohľadávky so zostatkou doby splatnosti jeden až päť rokov	-	-
Pohľadávky so zostatkou doby splatnosti dĺhšou ako päť rokov	-	-
Dlhodobé pohľadávky spolu	-	-

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

c) Pohľadávky zabezpečené záložným právom alebo inou formou zabezpečenia

Združenie nemá pohľadávky zabezpečené záložným právom alebo inou formou zabezpečenia.

d) Odložená daňová pohľadávka

Združenie neúčtovalo o odloženej daňovej pohľadávke.

3. Finančné účty

Ako finančné účty sú vykázané peniaze v pokladniči, účty v bankách. Účtami v banke môže združenie voľne disponovať.

Prehľad jednotlivých položiek finančných účtov je uvedený v tabuľke:

	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Pokladnica, ceniny	6860,75	7 773,44
Bežné bankové účty	11 170,73	4 864,35
Peniaze na ceste		
Spolu	18 031,48	12 637,79

4. Časové rozlíšenie na strane aktív

	Bežné účtovné obdobie	Bežné účtovné obdobie
Náklady budúcich období dlhodobé, z toho iné	-	-
Náklady budúcich období krátkodobé, z toho doména poistenie	-	7,62
Príjmy budúcich období dlhodobé, z toho iné	-	-
Príjmy budúcich období krátkodobé, z toho iné	-	-

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

5. Záväzky

	31. 12. 2018 EUR	31. 12. 2017 EUR
Záväzky po lehote splatnosti	8,00	2 160,00
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	15 686,02	12 992,96
Spolu krátkodobé záväzky z obchodného styku	15 694,02	15 152,96
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti 1 až 5 rokov	604,52	494,42
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov	-	-
Spolu dlhodobé záväzky	604,52	494,42
Záväzky spolu	16 298,54	15 647,38

6. Rezervy

Bežné účtovné obdobie

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Rezervy na nevyčerpané dovolenky	-	-	-	-	-
Rezervy na poistné k nevyčerpaným dovolenkám	-	-	-	-	-
Zákonné rezervy spolu	-	-	-	-	-
Rezerva na audit	960,00	960,00	960,00	-	960,00
Rezerva na učtovníctvo	432,00	432,00	432,00	-	432,00
Ostatné rezervy spolu					
Rezervy spolu	1 392,00	1 392,00	1 392,00	-	1 392,00

Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie

Druh rezervy	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Rezervy na nevyčerpané dovolenky	-	-	-	-	-
Rezervy na poistné k nevyčerpaným dovolenkám	-	-	-	-	-
Zákonné rezervy spolu	-	-	-	-	-
Rezerva na audit	960,00	960,00	960,00	-	960,00
Rezerva na učtovníctvo	432,00	432,00	432,00	-	432,00
Ostatné rezervy spolu					
Rezervy spolu	1 392,00	1 392,00	1 392,00	-	1 392,00

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

7. Bankové úvery, pôžičky a krátkodobé finančné výpomoci

Združenie nemá záväzky voči banke z dôvodu čerpania úveru ani iné pôžičky alebo krátkodobé výpomoci.

8. Sociálny fond

Sociálny fond	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	494,42	195,05
Tvorba na farchu nákladov	110,10	299,37
Tvorba zo zisku	-	-
Čerpanie	-	-
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	604,52	494,42

f) INFORMÁCIE, KTORÉ DOPLŇUJÚ A VYSVETLÚJÚ ÚDAJE VO VÝKAZE ZISKOV A STRÁT**1. Tržby za vlastné výkony a tovar**

Tržba	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
výrobky	1 266,58	1 109,30
služby	1 800,00	1 950,00
S P O L U :	3 066,58	3 059,30

Tržby za výrobky sú tržby z vianočných trhov, kde klienti združenia pod vedením ošetrovateľov predávajú svoje keramické, papierové a textilné práce z terapií na ktorých sa zúčastňujú počas celého roka.

2. Prijaté dary, osobitné výnosy, zákonné poplatky a iné ostatné výnosy

Druh výnosu	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Prijaté dary		
Prijaté príspevky od iných organizácií	4 500,47	3 873,00
Prijaté príspevky od fyzických osôb	5 961,07	3 483,29
Prijaté príspevky z verejných zbierok	-	-
S P O L U :	10 461,54	7 356,29

Združenie nevykazuje žiadne príjmy zo zákonných poplatkov.

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

3. Prijaté dotácie a granty

Druh výnosu	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Dotácie	96 446,58	74 625,60
S P O L U :	96 446,58	74 625,60

Združenie dostalo dotáciu od poskytovateľa Bratislavský samosprávny kraj a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny na svoju činnosť na rok 2018 v sume 115 984,02 EUR a zároveň vrátilo poskytovateľovi nepoužitú dotáciu za rok 2017 v sume 19 537,44 EUR. Prostriedky z dotácie boli použité na úhrady miezd, poistného a nájmu priestorov denného stacionára.

4. Použitie podielu zaplatenej dane

Druh výnosu	Bežné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce obdobie
Príspevky z podielu zaplatenej dane	4 331,59	2 603,18
S P O L U :	4 331,59	2 603,18

Združenie Krídla použilo v roku 2018 všetky prijaté príspevky v sume 2 603,18 EUR z podielu zaplatenej dane na krytie prevádzkových nákladov denného stacionára.

5. Významné položky nákladov

Spotreba materiálu	2018	2017
Spotreba materiálu - náplne	184,20	310,20
Spotreba materiálu - kancelársky materiál	185,73	185,95
Spotreba materiálu - drogistický materiál	246,47	89,29
Spotreba materiálu - káva, čaj	170,94	189,28
Spotreba materiálu - terapie - varenie	211,89	237,85
Spotreba materiálu - terapie - ostatné	377,04	67,70
Spotreba materiálu do 1700 EUR	1 226,92	154,98
Dotácia BSK na terapie	1 247,60	-
Ostatné	998,70	-

Ostatné služby	2018	2017
Ostatné služby - telekomunikačné poplatky	690,77	674,44
telekomunikačné poplatky, domena, poštovné	123,00	81,84
terapie	1 736,40	460,00
prenájom MP a SVR	14 160,00	14 160,00
Audit	960,00	960,00
Účtovníctvo	2 592,00	2 592,00
Ostatné služby		715,93
Služby nakúpené za grant nadácie SLSP	2 400,00	-

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

Ostatné	326,58	20,32
---------	--------	-------

Mzdové náklady	2018	2017
Mzdové náklady prac. pomer/FPP/VUC	51 096,00	23 034,00
Mzdové náklady dohody/FPO/VUC	11 855,00	26 860,96
ZP a SP - spolu	18 599,61	14 491,38
Osobné náklady	81 550,61	64 386,34

6. Finančné náklady

Združenie účtovalo o jednom záväzku v českých korunách. Kurzové rozdiely z tejto transakcie v roku 2018 vznikli v sume 5,54 EUR.

Bankové poplatky združenia boli v roku 2018 vo výške 440,81 EUR.

7. Náklady vynaložené v súvislosti s auditom účtovnej závierky

Združenie v roku 2018 účtovalo o nákladoch vynaložených na audit účtovnej závierky k 31.12.2018 v sume 960,00 EUR.

g) OPIS ÚDAJOV NA PODSÚVAHOVÝCH ÚČTOCH

Združenie k 31.12.2018 neviduje v nájme hnuteľný majetok formou operatívneho nájmu.

Združenie v účtovnom období od 1.1.2018 do 31.12.2018 neprenajímalo majetok iným účtovným jednotkám, alebo tretím osobám.

Združenie k 31.12.2018 neeviduje žiadne položky na podsúvahových úctoch.

h) ĎALŠIE INFORMÁCIE

Združenie k 31.12.2018 neeviduje podmienené záväzky.

Združenie k 31.12.2018 neeviduje ostatné finančné povinnosti, ktoré sa nesledujú v bežnom účtovníctve a neuvádzajú v súvahe.

Združenie k 31.12.2018 neeviduje položky podmieneného majetku.

9. Vlastné imanie

Združenie nemá povinnosť tvoriť základné imanie. Vlastné imanie za bežné účtovné obdobie tvorí nevysporiadaný výsledok minulých období v sume -3 680,11 Eur a výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia vo výške 4029,07 EUR pred a aj po zdanení.

Poznámky (Úč NUJ 3_01)

IČO

3 | 1 | 8 | 1 | 0 | 1 | 3 | 6

DIČ

2 | 0 | 2 | 2 | 0 | 0 | 3 | 2 | 3 | 6

Vlastné imanie za predchádzajúce účtovné obdobie tvorí výsledok hospodárenia za predchádzajúce účtovné obdobie vo výške -3 679,91 EUR.

10. Informácie o rozdelení zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty za rok 2017

	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia
Účtovný zisk	1 895,46
Prevod do nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov	1 895,46

11. Zmeny vykonané po dni účtovnej závierky

Po dni účtovnej závierky združenia nenastali žiadne skutočnosti, ktoré by mali vplyv na účtovnú závierku k 31.12.2018.